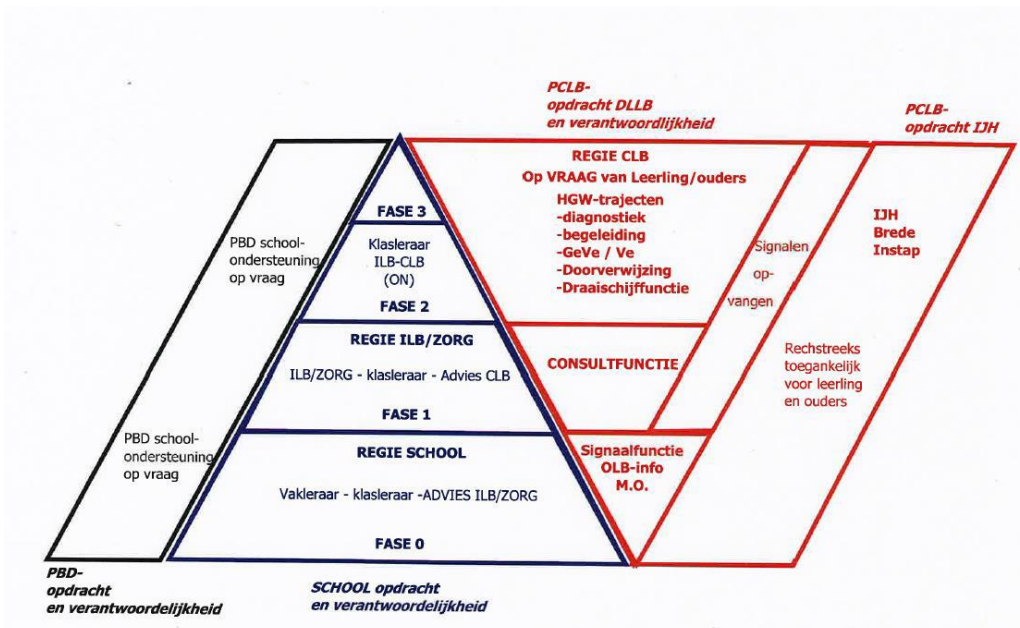

Taakverdeling tussen de school en het CLB

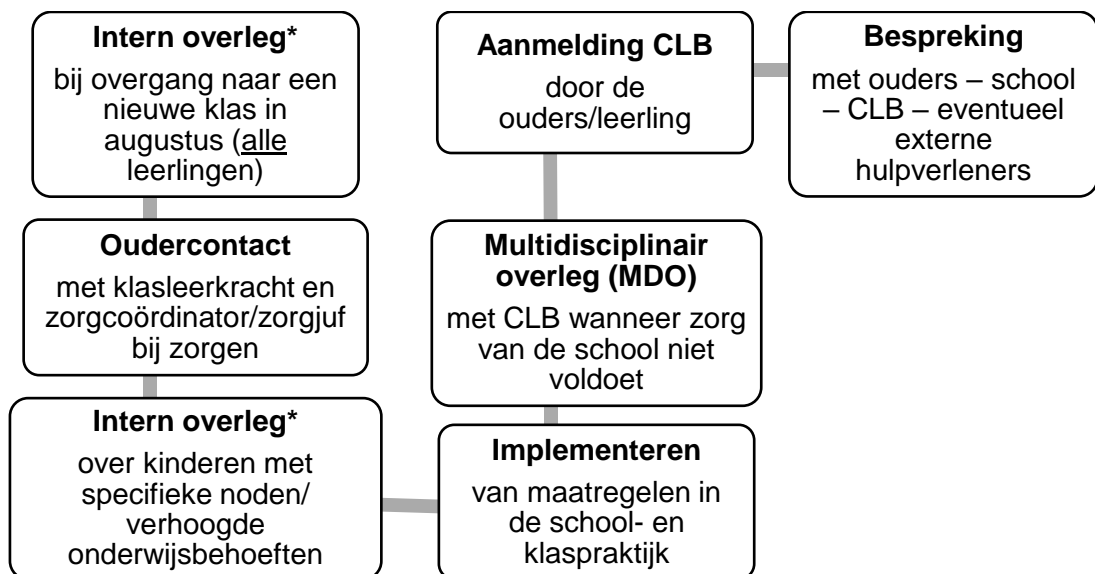
Het CLB en de school hanteert het **zorgcontinuüm** om:

- gestructureerd naar leerlingenbegeleiding te kijken
- de verantwoordelijkheden van school en CLB als partners bij het begeleiden van leerlingen te situeren en te verduidelijken

Het zorgcontinuüm kent verschillende fasen:

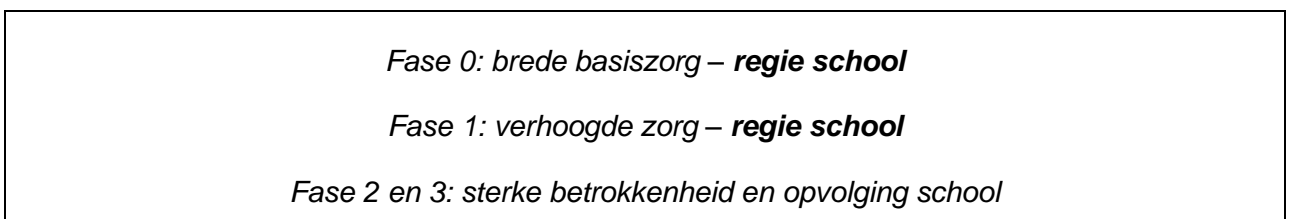
- fase 0** Maatregelen die genomen worden voor alle leerlingen. Het CLB heeft in deze fase een signaalfunctie. Deze taak neemt voornamelijk de **consulter** op zich. Signalen worden gegeven tijdens consultmomenten en tijdens het evaluatiemoment (bundeling van signalen). De regie om al dan niet aan de slag te gaan met de signalen ligt bij de school.
- fase 1** Maatregelen die genomen worden voor enkele leerlingen met specifieke noden; de extra zorg van de school is voldoende. Het CLB ondersteunt door middel van consulten. In de overgang van verhoogde zorg naar uitbreiding van zorg geeft **de consulter** de rol over naar **de trajecter** maar blijft in contact met de school. *De regie ligt bij de school.*
- fase 2** Maatregelen die genomen worden voor individuele leerlingen met specifieke noden; de extra zorg van de school in fase 1 is onvoldoende. Er is aanvullende, andere zorg nodig. Op deze fase werken de school, de CLB-medewerkers en eventueel andere extern betrokkenen samen in een keten van zorg. **De trajecter** neemt de begeleidende rol op zich. *De regie over het handelingsgericht traject ligt bij het CLB.*
- fase 3** Overstap naar een school op maat voor een individuele leerling: wanneer ondanks alle inspanningen in de keten de zorg nog steeds niet afgestemd raakt op de onderwijsbehoeften van de leerling en de school onvoldoende draagkracht heeft, start het proces naar een traject op maat (schoolintern of schoolextern). In dit traject, wordt de school in haar verantwoordelijkheid ondersteund door het CLB en mogelijks externe partners. **De trajecter** neemt de begeleidende rol op zich.

Organisatie zorgstructuur van de school

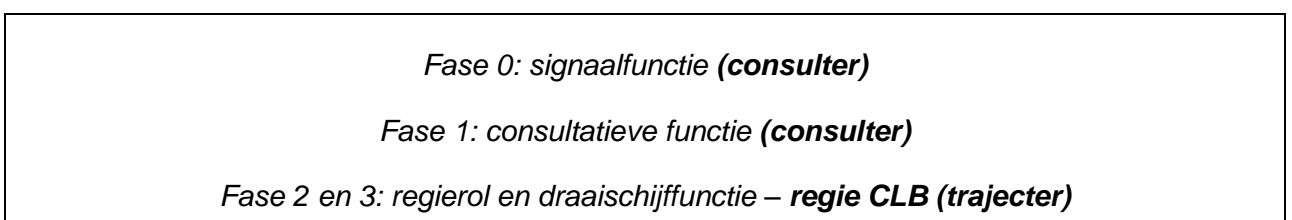
**consult van CLB is mogelijk bij intern overleg op vraag van de school*

Rol van de school binnen het zorgcontinuüm

De meeste energie (tijd en middelen) van de school gaat naar de laagste zorgniveaus (fase 0 en 1). De school heeft een brede, sterk uitgebouwde, preventieve basiszorg voor alle leerlingen. Het CLB heeft in deze fase een signaalfunctie en consultatieve functie. De school signaleert noden en zorgvragen aan het CLB en het CLB wordt betrokken om consulten te bieden wanneer de school vragen heeft over het vastlopen van de leerlingenbegeleiding. De school is, samen met de ouders, de eerste verantwoordelijke voor de begeleiding van de leerling. Zorg wordt immers best zo dicht mogelijk bij de leerling aangeboden. Scholen nemen hun verantwoordelijkheid op verschillende manieren ter harte. Scholen zetten in op preventief beleid, op een goed schoolklimaat, op schoolinterne leerlingenbegeleiding en op het versterken van vaardigheden bij leerkrachten.

Rol van het CLB binnen het zorgcontinuüm

Het CLB neemt pas de regierol over wanneer het aanbod van de school niet voldoet. Het CLB werkt dan ondersteunend en/of aanvullend (de werking van de school blijft schooleigen). Het CLB maakt de school sterker in haar aanpak door mee te denken en mee te werken vanuit haar eigen expertise en ervaring met de werking van de school. De school blijft ook bij betrokkenheid van het CLB de leerling vasthouden doorheen de verschillende fasen van het zorgcontinuüm, ook in fase 2 en fase 3 (= ketengerichte samenwerking).

Gegevensbescherming en -uitwisseling

Gegevensbescherming

De rechten van een niet bekwame minderjarige worden behartigd door zijn ouders of zijn wettelijke vertegenwoordiger. Het decreet rechtspositie (DRP) van de minderjarige in de integrale jeugdhulp (mei 2004) gaat er van uit dat een minderjarige vanaf 12 jaar bekwaam is (in uitzonderlijke gevallen onder 12 jaar). De ouders van niet-bekwame leerlingen dienen hun toestemming te geven bij het doorgeven van de informatie verzameld door het centrum voor leerlingenbegeleiding. Bij het doorgeven en het gebruik van deze informatie gelden de regels inzake het ambts- en beroepsgeheim, de deontologie en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bij leerlingen vanaf 12 jaar zal de CLB-medewerker een inschatting maken van de bekwaamheid van de minderjarige om te oordelen wat in zijn belang is. Wanneer de CLB-medewerker daaraan twijfelt, moet hij dat kunnen aantonen en motiveren in het dossier. De bekwame minderjarige heeft het recht al dan niet in te stemmen met de hulpverlening. Een bekwame minderjarige kunnen wij niet tot hulp verplichten. Enkel met instemming en actieve betrokkenheid van de leerling gaan we op weg. De bekwame minderjarige heeft ook inspraak in het al dan niet vrijgeven van informatie en hij heeft inzage in het dossier.

Informatie-uitwisseling

Informatie uitwisseling school/CLB ↔ de ouders (en bekwame leerling)

Met de ouders (en leerling) wordt open gecommuniceerd. Het proces van hulpverlening moet voor de ouders (en leerling) zeer **transparant** zijn. Inherent aan de hulpverlening is het gebruik van een **dossier**. De leerling en/of zijn ouders hebben toegang tot het dossier. De school/het CLB informeert de leerling en/of zijn ouders wanneer een dossier wordt aangelegd en over de rechten m.b.t. inzage van het dossier.

Ouders en leerlingen verwachten dat zowel het CLB als de school discreet met gevoelige informatie omgaan. Informatie uitwisselen gebeurt in die zin zoveel mogelijk in overleg met de leerling/ouders, waarbij alle partners de grenzen van het beroepsgeheim en de privacywetgeving respecteren.

Informatie uitwisseling tussen de school ↔ CLB

Het decreet rechtspositie in de integrale jeugdhulp en het decreet leerlingenbegeleiding zet een verscherpte blik op onze **deontologische code** waar het **beroepsgeheim** van de CLB-medewerker een inherent onderdeel van vormt. Het decreet eist dat de CLB-medewerker zeer zorgvuldig met informatie omgaat. We verzamelen en gebruiken enkel gegevens die relevant zijn voor de begeleiding. De CLB-medewerker verstrekt slechts informatie aan derden, mits de ouders (en de leerling) voldoende geïnformeerd zijn en hiermee akkoord gaan. De uitwisseling van informatie tussen school en CLB vindt plaats binnen dit kader.

Schoolpersoneel en CLB-medewerkers mogen gegevens uitwisselen in zoverre die

- relevant zijn voor de hulpverlening
- noodzakelijk zijn voor het betrokken schoolpersoneel om hun pedagogische opdracht voor een welbepaalde leerling te kunnen vervullen.

Het centrum deelt relevante informatie over de leerlingen in begeleiding met de school. De school deelt relevante informatie die in de school aanwezig is over de leerlingen met het centrum. Het delen van privacygevoelige informatie beperkt zich tot de leerlingenbegeleiding en de directie van de school.

Het decreet rechtspositie bekrachtigt het belang van de **onafhankelijke positie** van het CLB binnen het geheel van de leerlingenbegeleiding op school. Volgens de deontologische code geldt:

- Een begeleidingsproces start altijd in samenspraak met de ouders (en leerling). Afhankelijk van de verwachtingen van de ouders (en leerling) wordt het verdere traject bepaald.
- De CLB-medewerker gaat zorgvuldig om met informatie. De opstart van een CLB-dossier gebeurt pas nadat de ouders (en leerling) instemmen met het begeleidingstraject en op de hoogte worden gebracht van hun rechten tijdens het CLB-traject.
- De CLB-medewerker voegt relevante informatie verkregen van de school toe aan het multidisciplinaire CLB-dossier van de leerling. Het personeelslid van de school die deze informatie aanreikt kan deze plaatsen onder een vertrouwelijkheidsexceptie.
- De bekwame minderjarige leerling of de ouders van niet bekwame minderjarigen hebben toegang tot het CLB-dossier.
- De ouders (en leerling) krijgen informatie over hun rechten tijdens de hulpverlening bij de start van de begeleiding. Deze informatie staat ook samengevat in het schoolreglement.

We bespreken de informatie uitwisseling per fase:

Fase 0: Signaalfunctie

Opdat het CLB haar signalen kan verbinden met de specifieke situatie van de school, bezorgt de school het CLB relevante data in verband met het beleid leerlingenbegeleiding, de leerplichtbegeleiding, het gezondheidsbeleid en andere data m.b.t. de specificiteit van de school. Bij de start van het schooljaar bezorgt het CLB de school een overzicht van relevante data.

Fase 1: Consultatieve begeleiding

De school wisselt relevante informatie uit tijdens consultgesprekken. Enkel mits toestemming van de ouders wordt schriftelijke informatie uit leerlingsspecifieke dossiers gedeeld (lesgegevens, observaties, onderzoeksresultaten). Als ouders het CLB rechte reeks contacteren met een schoolgerelateerde vraag op Fase 1 kan het CLB een consultaanbod doen.

Fase 2a: Regierol HGW-traject

De school heeft zijn zorg omtrent de leerling besproken met de leerling/ouders.

De school zorgt voor voldoende, duidelijke en transparante communicatie naar alle betrokken actoren, met bijzondere aandacht voor kwetsbare ouders. De leerling en de ouders stemmen actief in met de betrokkenheid van het CLB. Gegevensuitwisseling gebeurt pas na mondelinge (of schriftelijke) toestemming van de ouders/leerling.

De school brengt zorgwekkende afwezigheden ten behoeve van de analyse van de participatie- en interactieproblemen binnen de schoolse context altijd aan.

Het traject met de leerling, de ouders vindt daarenboven vaak **plaats binnen de schoolmuren** (bv. testonderzoek en begeleidingsgesprekken op school).

Fase 2b: Draaischijffunctie

Waar nodig en met toestemming van leerling/ouders werkt het CLB samen met externe hulpverleners. Het CLB treedt daarbij op als draaischijf en 'vertaler' tussen school en hulpverlening. Enerzijds voorziet zij de externe dienst van gegevens m.b.t. haar eigen diagnostiek en het functioneren van de leerling op school. Anderzijds zal het CLB begeleidingsadviezen van externe hulpverlening vertalen naar de schoolpraktijk.

Het decreet LLB stelt dat enkel het CLB en niet de school mag verwijzen naar een externe dienst bij verhoogde zorg. Een school kan wel doorverwijzen in een vroegere fase of als er geen traject loopt bij het CLB. De ouders kunnen ook zelfstandig op zoek gaan naar externe hulp. De school brengt het CLB team op de hoogte als externe diensten rechtstreeks met de school afspraken maken voor overleg in functie van lopende trajecten en als de betrokkenheid van het CLB gewenst of nodig is. De school stemt af met de betrokken CLB-medewerkers i.f.v. de planning van het overleg.

Fase 3: Individueel Aangepast Curriculum

Bij inschrijving onder ontbindende voorwaarden, of bij de noodzaak aan een IAC, doet de school een beroep op het CLB om in overleg de ondersteuningsbehoeften en de reikwijdte van de maatregelen te bepalen.

Indien de school geen mogelijkheden meer ziet tot re-integratie, de leerling definitief uitsluit of om andere redenen het traject met de leerling wenst te beëindigen, verzorgt de school een warme overdracht naar een nieuwe school of een andere optie. De mate waarin de leerling gekend is vanuit de consultatieve en/of leerlinggebonden CLB-werking bepaalt de mate waarin het CLB een kwaliteitsvolle ondersteunende rol kan opnemen ten aanzien van leerling/ouders en de school. Het CLB geeft ouders/leerlingen objectieve informatie over hun rechten.

Visie en beleid leerlingenbegeleiding van de school

in functie van de begeleidingsdomeinen binnen het decreet leerlingenbegeleiding

1. Algemeen

De school en het CLB delen de opdracht om voor hun leerlingen kansen te bieden op een maximale ontplooiing van hun mogelijkheden. School en CLB zijn hierin partners met ieder een eigen en complementaire insteek. We hebben als school een visie en een beleid op vlak van leerlingenbegeleiding uitgewerkt en implementeren dit in onze onderwijspraktijk, steeds met het oog op het bieden van kwalitatief onderwijs. De visie en het beleid leerlingenbegeleiding is te raadplegen als bijlage. Hier zijn onze doelen en alle acties terug te vinden (hoofdzakelijk deze die zich situeren op fase 0 en 1) waarbij de school de regierol in handen heeft.

2. Onderwijsloopbaan

Doelen

- ❖ *We geven onze leerlingen inzicht in individuele competenties.*
- ❖ *We verstrekken voldoende informatie over de studiemogelijkheden.*
- ❖ *We verruimen de horizon en keuzebekwaamheid van de leerlingen vanuit hun eigen interesses en competenties.*
- ❖ *We spelen in op een vlotte overgang tussen verschillende groepen, leerjaren en onderwijsniveaus.*

De kernopdracht van de school is alle leerlingen begeleiden in hun onderwijsloopbaan, met bijzondere aandacht op de 'algemene scharniermomenten': de overgang van de kleuterklas naar het eerste leerjaar en de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs.

Concreet wil dit zeggen:

- ❖ De school informeert de ouders over de overgang **van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar** aan de hand van een infoavond, een infoboekje en begeleidende brieven. De voorbereiding hiervan gebeurt op scholengemeenschapsniveau en de uitvoering gebeurt op niveau van de school.
- ❖ De school begeleidt leerlingen van het zesde leerjaar in het keuzeproces **voor het secundair onderwijs** in samenwerking met het CLB en scholen van het secundair onderwijs.

3. Leren en studeren

Doelen

- ❖ *We voorzien een differentiatie- en remediëringsaanbod in onze klassen.*
- ❖ *We hanteren flexibele groeperingsvormen.*
- ❖ *In onze klassen creëren we een krachtige leeromgeving.*
- ❖ *We spelen in op metacognitieve kennis en vaardigheden.*

De kernopdracht van de school is leerlingen stimuleren en begeleiden in hun leer- en studieproces door een positieve en krachtige leeromgeving te creëren voor alle leerlingen waarbij we aandacht hebben voor het 'leren leren'.

4. Psychisch en sociaal functioneren

Doelen

- ❖ *We voorzien preventieve maatregelen om welbevinden te verhogen.*
- ❖ *We zorgen samen (team en leerlingen) voor een gestructureerd en ordelijk klimaat.*
- ❖ *We investeren in positieve en ondersteunende relaties en interacties.*
- ❖ *We spelen in op de socio-emotionele ontwikkeling van leerlingen.*

De kernopdracht van de school is het organiseren van preventieve en begeleidende adviezen om het welbevinden en de betrokkenheid van leerlingen te verhogen en zo risicogedrag te voorkomen of te verminderen.

5. Preventieve gezondheidszorg

Doelen

- ❖ *We hebben een gezamenlijke visie m.b.t. gezondheid op school (gezondheidsbeleid).*
- ❖ *We werken samen met het CLB i.f.v. het uitwerken van een gezondheidsbeleid.*

De kernopdracht van de school is een gezondheidsbeleid uit te werken op school en deze acties te implementeren in de onderwijspraktijk. Een overzicht van deze acties zijn terug te vinden in het beleid leerlingenbegeleiding.

De school stelt een verantwoordelijke aan voor de coördinatie van de verschillende aspecten binnen dit domein (medische onderzoeken, vaccins en profylaxe) en bijhorende briefwisseling.

Kernopdracht van het CLB

Aanbodgestuurde en vraaggestuurde werking

Het CLB werkt in de eerste instantie **vraaggestuurd**. Dat wil zeggen dat pas wanneer de leerling, de ouder, de partner op school een zorgvraag formuleert, het CLB deze vraag opneemt met de betrokkenen. Het CLB benadert de leerling/ouder niet op vraag van de school.

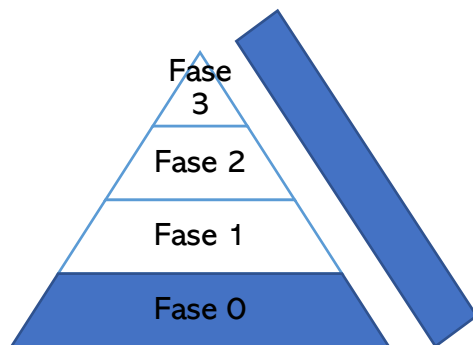
Wanneer de ouders/de leerling contact maakt met het CLB, brengt de school haar zorg over en zorgt voor een warme toeleiding naar het CLB. In situaties van verontrusting zal het CLB op een aanklampende manier contact zoeken. Het CLB zal in deze uitzonderlijke situaties dus zelf contact opnemen met de betrokkenen.

Naast de vraaggestuurde werking, is er eveneens een **aanbodgestuurde werking**. De aanbodgestuurde werking omvat vormen van begeleiding waarbij het initiatief uitgaat van het CLB, zonder dat hiertoe een vraag is vanuit de ouder, leerling of de school. Dit aanbod omvat specifieke vormen van begeleiding die leerlingen, ouders en scholen niet kunnen weigeren. In haar aanbodgestuurde werking is het CLB sterk afhankelijk van de school.

Eerst verduidelijken we de vraaggestuurde opdrachten van het CLB in de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. Per begeleidingsdomein heeft het CLB ook aanbodgestuurde taken die later besproken worden.

Vraaggestuurde werking: rollen van het CLB

FASE 0: Signaalfunctie

Het CLB krijgt zicht op relevante kwantitatieve en kwalitatieve gegevens over de context van de school a.d.h.v. zijn eigen leerlinggebonden trajecten, vanuit de systematische contacten en vanuit het proces van samenwerking. De signaalfunctie situeert zich voornamelijk op fase 0 maar signalen kunnen doorheen het hele zorgproces opgevangen worden.

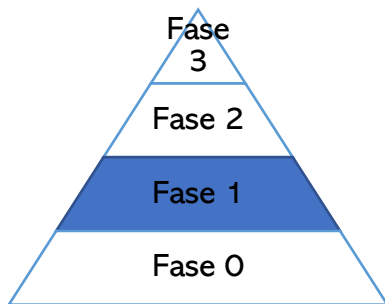
Binnen dit beeld kunnen good practices alsook terugkerende problemen opvallen, die wijzen op noden van de leerlingpopulatie. Het CLB monitort en deelt deze signalen op een passende wijze met de school. Het doel is om de school bewust te maken van bepaalde zaken die er spelen op vlak van het beleid betreffende de interne leerlingenbegeleiding. Het CLB houdt steeds rekening met de eigenheid van de school en met respect voor de regierol van de school. Tijdens het jaarlijks

evaluatiegesprek wisselen het CLB en de school een overzicht uit van relevante data uit vanuit haar werking van het vorige schooljaar.

De **consulter** signaleert problemen rechtstreeks aan de directie en zorgcoördinatie (vb. tijdens consultmomenten). Deze informatie wordt tijdens intern overleg besproken met alle betrokken partijen. Er wordt beslist of de informatie relevant is voor het functioneren op school en of er al dan niet acties ondernomen worden (vb. het delen van de informatie met de klasleerkracht). De samenwerking tussen school en CLB wordt ook jaarlijks besproken en bijgestuurd.

Het is van belang een duidelijk onderscheid te maken tussen signalen en klachten. Signalen hebben als functie om de leerlingenbegeleiding sterker te maken. Klachten ten aanzien van de school die van externen komen (ouders, netwerkpartners ...) dienen rechtstreeks met de school te worden opgenomen. Het CLB verwijst personen met een klacht door naar de klachtenprocedure van de school.

FASE 1: Consultatieve leerlingenbegeleiding

De doelstelling van consultatieve leerlingenbegeleiding is leerkrachten, zorgleerkrachten en zorgcoördinatoren te versterken bij de analyse en aanpak van problemen bij een specifieke leerling of een groep leerlingen. Deze ondersteuning kan zowel procesmatig als inhoudelijk van aard zijn.

Binnen de consultatieve leerlingenbegeleiding staat de aanpassing van de onderwijsleersituatie in de schoolse context centraal. Deze vorm van leerlingenbegeleiding is dus een **indirecte begeleiding van leerlingen** door rechtstreeks met het schoolteam aan de slag te gaan.

De bespreking en observatie van de klascontext en de rol van de leerkracht staan hierbij in de focus. Door het versterken van de leerkrachten, zorgleerkrachten en/of zorgcoördinatoren kan mogelijks vermeden worden dat het CLB een HGW-traject, binnen fase 2, dient op te starten.

De consultatieve leerlingenbegeleiding richt zich op problemen die kaderen binnen het onderwijs en de leer- en/of leefsituatie van de leerling(en) binnen de vier begeleidingsdomeinen van de leerlingenbegeleiding (o.a. gedragsproblemen en leer- en werkhoudingsproblemen zoals leerstoornis en concentratieproblemen). Het handelingsgericht advies komt dicht in de buurt van het geven van gefundeerde informatie. Deze informatie versterkt het schoolteam bij het zoeken van een alternatieve aanpak en/of bij het maken van een keuze tussen verschillende alternatieven.

Consultatieve leerlingenbegeleiding op vraag van de school

De school heeft intern al acties ondernomen vooraleer ze het CLB inschakelen binnen hun consultatieve rol. De school beslist tijdens intern overleg of de aangeboden basiszorg en verhoogde zorg niet meer toereikend is. Op basis van de door de school verzamelde informatie wordt een

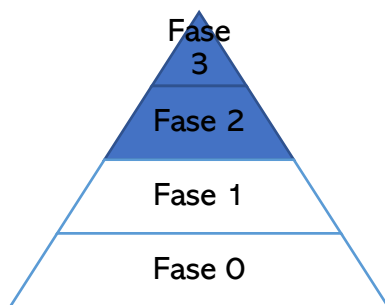
grondige probleemanalyse gemaakt door de school samen met het CLB (in de eerste plaats met **de consulter**).

Tijdens systematisch zorgoverleg met het CLB is de zorgcoördinator aanwezig om deze vragen te stellen. Het zorgteam van de school neemt ook een coördinerende, ondersteunende rol op bij de verdere uitrol van de afspraken tijdens het consultmoment.

Consultatieve leerlingenbegeleiding op vraag van ouders/leerling

Als ouders het CLB rechtstreeks contacteren met een schoolgerelateerde vraag op Fase 1 kan het CLB een consultaanbod doen rechtstreeks naar de ouders/leerling toe. Er wordt door het CLB een trajecter aangewezen indien dit nodig is.

FASE 2 & 3: Handelingsgericht werken

Wanneer de verhoogde zorg van de school niet langer voldoet, kan het CLB een handelingsgericht diagnostisch traject opstarten. De school blijft sterk betrokken doorheen de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. Het CLB werkt ondersteunend en/of aanvullend. Het CLB maakt de school sterker in haar aanpak door mee te denken en mee te werken vanuit haar eigen expertise en ervaring met de werking van de school. **De trajecter** neemt de begeleidende rol op zich. Zoals eerder vermeld neemt het CLB de regierol pas over wanneer de ouders/leerling zelf een zorgvraag formuleren naar het CLB toe (uitgezonderd verontrustende situaties).

1. Proces van aanmelding

Onderwijsgerelateerde vragen, op fase 1 en op het kantelpunt tussen fase 1 en 2 worden tijdens het gestructureerd overleg met de consulter besproken. Als een handelingsgericht traject door het CLB aangewezen is, is het belangrijk dat de school de ouders/de leerling naar het CLB toe leidt. De school zal haar zorg i.v.m. de leerling steeds eerst met de ouders bespreken.

In de overgang van verhoogde zorg naar uitbreiding van zorg geeft **de consulter** de rol over naar **de trajecter** maar blijft in contact met de school.

In principe zijn het steeds de ouders die een zorgvraag aanmelden bij het CLB. Er zijn vier mogelijkheden:

- ❖ **De school meldt zijn bezorgdheid** aan de consulter. De school bespreekt vervolgens met de ouders het belang en de meerwaarde van de betrokkenheid van het CLB en geeft praktische informatie over hoe de ouder/leerling contact kan opnemen met het CLB. Doordat de consulter op de hoogte is van de toeleiding, kan er werk gemaakt worden van een warme overdracht naar het CLB-team. De toewijzing van de trajecter gebeurt op het wekelijks teamoverleg op maandag.

- ❖ **Ouders**, leerlingen die hun vraag **rechtstreeks** aan het CLB stellen, komen na het onthaal ook onmiddellijk terecht bij een toegewezen trajecter. Zij passeren niet bij de consulter van de school. Ouders en leerlingen kunnen hun vragen ook rechtstreeks aan het CLB stellen tijdens een systematisch contactmoment (medisch onderzoek). Hier wordt de vraag onmiddellijk verhelderd en indien nodig naar het team toe geleid. De vragen van de ouders, leerlingen komen binnen via e-mail, telefoon of via contact in het centrum van het CLB, niet op school. Ze worden binnen de termijn van één werkdag onthaald. Ouders, leerlingen krijgen dus zeer snel een antwoord dat hun vraag werd 'gehoord'. Maximaal binnen de werkweek wordt de vraag via het team toegewezen. De toegewezen trajecter doet een vraagverheldering binnen een maximale termijn van tien werkdagen. De verdere uitrol van het traject varieert in tijdspanne, naargelang urgentie en mogelijkheden in de agenda.
- ❖ Indien de school en het CLB ernstig **verontrust** zijn over de onderwijsloopbaan (afwezigheden, ongekwalificeerde uitstroom) en/of over de integriteit van de jongere, kan het CLB, bij wijze van uitzondering, contact opnemen met de ouders en de leerling.
- ❖ Bij **kwetsbare ouders en leerlingen**, zoeken we naar mogelijkheden om drempels in deze contactname te overbruggen, zonder afbreuk te doen aan het eigenaarschap van deze ouders en leerlingen.

2. Hoe verloopt de hulpverlening?

Een CLB-medewerker voorziet in eerste instantie een onthaal en vraagverheldering van de vragen. De bedoeling is meer duidelijkheid te krijgen omtrent de ervaren problemen en de verwachtingen die leerling en/of ouders en school hebben. Afhankelijk van de verwachtingen van de leerling en/of zijn ouders kan er een kort of langer traject volgen.

Na vraagverheldering, wordt door het CLB een versterkend advies gegeven. De leerling, zijn ouders en de school hebben hiermee een antwoord op hun vraag. De begeleiding beperkt zich op dit moment tot het geven van deze informatie.

Wanneer nodig en gewenst, wordt er vooraf een handelingsgericht diagnostisch proces doorlopen. De CLB-medewerker beslist, in overleg met de leerling/ouders en de school, over de noodzaak en de meerwaarde van diagnostisch onderzoek.

Wanneer de leerling nood heeft aan een specifieke vorm van begeleiding/behandeling, kan het CLB een gepaste doorverwijzing naar externe hulpverlening (bv. individuele begeleiding) doen.

We bespreken enkele specifieke trajecten:

1. HGW-traject

Een HGW-traject heeft als uitkomst dat de onderwijs- en opvoedingsbehoeften van de leerling scherper geformuleerd worden. Ook de ondersteuningsbehoeften van ouders en leerkrachten zijn onderwerp van analyse en advies. Het CLB zal de participatie- en interactieproblemen breed en diep analyseren. Het CLB heeft de eigen regie over dit traject (m.a.w. CLB beslist welke stappen in dit traject genomen worden). De school wordt wel betrokken in dit proces (mits toestemming van de ouders/leerling).

Het CLB kan bij dit onderzoek gebruik maken van ‘gespecialiseerde diagnostiek’, alsook van gestructureerde gesprekken met ouders, leerkrachten en andere betrokkenen.

De analyse heeft tot doel dat er nieuwe mogelijkheden tot aanpassingen en ondersteuning worden geformuleerd. **Een HGW-traject sluit aan op een zorgtraject in school.** Dit kunnen extra redelijke aanpassingen zijn bovenop de reeds genomen maatregelen die in de verhoogde zorg werden geïnstalleerd. Mits toestemming van de ouders gebeurt er een terugkoppeling naar de school.

Het CLB voert de regie over de opstart, de inhoud en de uitkomst van het handelingsgericht traject. Diagnostiek kan in geen enkel geval worden herleid tot het snel afnemen van één of andere test, ook niet wanneer ouders of scholen daar op aandringen. Het waarom en het waartoe van een testonderzoek moet bijgevolg goed overdacht worden met alle betrokkenen.

Het CLB beslist welke instrumenten de gewenste bijkomende informatie kunnen aanleveren.

Het CLB loopt geen diagnostische trajecten of maakt geen verslagen in opdracht van ‘derden’ of los van begeleidingstrajecten.

Het HGD-traject **kan** uitmonden in:

- diagnosestelling leerstoornissen
- een verplicht advies
- een gemotiveerd verslag (GV) of verslag (V)
- begeleiding door het CLB binnen de begeleidingsdomeinen onderwijsloopbaan en/of psychisch en sociaal functioneren
 - (zie hoofdstuk specifieke taken brede basiszorg)
- samenwerking met het netwerk i.f.v. externe hulpverlening
 - (zie hoofdstuk draaischijffunctie)

2. Diagnosestelling leerstoornissen

Het CLB is bevoegd tot het stellen van diagnoses van leerstoornissen zoals dyslexie en dyscalculie en voor de opmaak van een gemotiveerd verslag. Bij vermoeden van een ontwikkelingsstoornis (autisme, ADHD ...) wordt er steeds doorverwezen naar bevoegde instanties (kinderpsychiater, K-dienst, CGG ...). Het CLB maakt een verwijfsbrief, ondertekend door de CLB-arts en een verwijfsverslag.

Wanneer de school een vermoeden van leer- of ontwikkelingsstoornis heeft, wordt het CLB ingelicht door de school. Het CLB wordt betrokken bij overleg met externe hulpverleners (vb. logopedisten, kinesisten ...) zodat het CLB tijdig betrokken is wanneer maatregelen vanuit de verhoogde zorg opgesteld worden. Classificerende diagnostiek is hiervoor niet (altijd) nodig.

3. Verplichte adviezen

De trajecters formuleren, op basis van een gelopen traject met de leerling, de ouders en de scholen, de verplichte adviezen voor leerlingen:

- verlengd verblijf kleuteronderwijs/lager onderwijs
- vervroegde instap lager onderwijs (verplicht advies aan de klassenraad)
- overzitten in het lager onderwijs (verplicht advies aan de klassenraad)
- afwezigheden (verplichte betrokkenheid na 5 b-codes d.w.z. 5 halve dagen afwezig)
- thuisonderwijs gestart tijdens het schooljaar
- revalidatie tijdens de schooluren
- toelatingsklassenraad van okan-leerlingen
- bij mogelijke noodzaak van een iac of begeleiding ondersteuningsnetwerk
- inschrijving leerling met verslag in het kader van het m-decreet (ontbindende voorwaarden)

Wanneer de leerling niet gekend is bij een trajecter, kan zowel de consulter als een trajecter deze taak op zich nemen.

4. Gemotiveerd verslag

Enkel het CLB kan een gemotiveerd verslag opmaken. Dit gemotiveerd verslag geeft toegang tot ondersteuning van het ondersteuningsnetwerk.

De opmaak van een gemotiveerd verslag kan enkel opgesteld worden als:

- er voorwaarden zijn in verband met de **onderwijsbehoeften**
- nadat de school **een kwalitatief zorgtraject** heeft gelopen op Fase 0 en 1 van het zorgcontinuüm

Wat zijn de voorwaarden voor een kwalitatief zorgtraject?

- *Er moet een aantoonbaar zorgtraject zijn binnen het leerlingvolgsysteem d.m.v. verslagen van MDO's, oudergesprekken, maatregelen (probleem, actie, resultaat) ...*
- *Het gelopen zorgtraject moet **duidelijk en transparant** zijn.*
- *De **zorgnoden** moeten concreet en specifiek omschreven worden.*

- **de uitbreiding van maatregelen onvoldoende geacht wordt** om de leerling mee te nemen binnen het gemeenschappelijk curriculum
- het CLB met ouders en/of leerling **een traject** gelopen heeft

5. Verslag buitengewoon onderwijs/Individueel Aangepast Curriculum

Wanneer het HGD-traject uitwijst dat de aanpassingen die nodig zijn om een leerling binnen de school mee te nemen binnen een gemeenschappelijk curriculum ofwel disproportioneel zijn ofwel onvoldoende zijn, stelt het CLB voor de leerling een verslag op. Met dat verslag kan de leerling overstappen naar het buitengewoon onderwijs. Hij kan ook de vraag stellen aan een school voor gewoon onderwijs om studievoortgang te maken op basis van een individueel aangepast curriculum

(IAC). Het CLB bespreekt deze mogelijkheden met de leerling, zijn ouders en de school. Het CLB participeert aan het overleg bij een inschrijving onder ontbindende voorwaarden.

1. *Individueel Aangepast Curriculum (IAC)*

Wanneer ondanks alle inspanningen in de keten de zorg nog steeds niet afgestemd raakt op de onderwijsbehoeften van de leerling en de school onvoldoende draagkracht heeft, start het proces naar een traject op maat. In dit traject, wordt de school in haar verantwoordelijkheid ondersteund door het CLB en mogelijke externe partners.

2. *Ondersteuningsnetwerk*

Leerlingen met een gemotiveerd verslag of een verslag hebben recht op begeleiding vanuit het ondersteuningsnetwerk. In de meeste gevallen is een **trajecter** reeds betrokken omdat er een HGW-traject is opgestart voor de opstelling van een gemotiveerd. De trajecter is daarom ook betrokken bij de opstart van begeleiding door het ondersteuningsnetwerk en de eindevaluatie (aanwezigheid tijdens de opstartvergadering en de eindevaluatie van de ondersteuning). Wanneer er een mogelijke overstap buitengewoon onderwijs is of bij grote hulpvragen, zal de trajecter ook aanwezig bij de tussentijdse evaluatie op vraag van de school.

Voor nieuwe leerlingen is **de consulter of een trajecter** betrokken bij een eventuele opstart van het ondersteuningsnetwerk.

Voor leerlingen die overgaan naar het secundair onderwijs wordt het CLB ook bij de tussentijdse evaluatie betrokken zodat een eventuele voortzetting van de ondersteuning vlot verloopt.

3. *Instroom buitengewoon onderwijs*

Indien een leerling met een geldend verslag zich wenst in te schrijven in een gewone school, dient de school een afweging te maken van de redelijkheid van de aanpassingen, binnen het gemeenschappelijk curriculum, dan wel een individueel aangepast curriculum. In functie van deze afweging organiseert de school overleg met ouders, klassenraad en CLB over de aanpassingen die nodig zijn.

De school beslist (op basis van het overleg met de ouders, klassenraad en CLB) of de aanpassingen ook in de eigen schoolcontext onredelijk zijn en of dat zij de inschrijving wensen te ontbinden.

De consulter neemt deze opdracht op zich. In de meeste situaties zijn dit immers voor het CLB nieuwe leerlingen. De consulter, zal op basis van het dossier en contactname met het vorige CLB, mits toestemming van de ouders, informatie over de onderwijsbehoeften van de leerling aanreiken.

Leerlingen die vanuit het buitengewoon onderwijs instromen met een gemotiveerd verslag hebben overkort recht op een inschrijving. De consulter kan op basis van het dossier, de school ondersteunen bij het formuleren van accenten in de zorg die voor deze leerlingen een verschil maken. De consulter is voor deze nieuwe leerlingen ook betrokken bij een eventuele opstart van het ondersteuningsnetwerk—door aanwezig te zijn op de opstartvergadering van nieuwe leerlingen.

4. *Uitstroom buitengewoon onderwijs*

De verwijzing naar het buitengewoon onderwijs is altijd een proces! Een verwijzing naar het BuO kan nooit zonder verslag van het CLB.

Signalen worden tijdig besproken met **de trajecter** opdat het CLB de school kan ondersteunen in haar zorgbeleid t.a.v. de leerling en de ouders.

Ten laatste voor de paasvakantie bespreekt de school deze signalen en haar zorginspanningen met de ouders en vraagt akkoord voor verder onderzoek en begeleiding door het CLB. Als de leerling en zijn ouders hun akkoord geven aan het CLB en als de verhoogde zorginspanningen van de school niet het nodige resultaat opleveren, neemt het CLB het begeleidingstraject op en zet de nodige stappen voor onderwijs op maat, in functie van de onderwijsbehoeften van de leerling. Het CLB doet de onderzoeken die nodig zijn en brengt de onderwijsleercontext van de leerling in kaart.

Een verwijzing naar het BuO zal altijd gebeuren na grondig onderzoek via de principes van de Handelingsgerichte Diagnostiek en met participatie van de ouders/leerling.

Enkel wanneer ouders akkoord gaan met doorverwijzing wordt een verslag opgemaakt met vermelding van het gepaste type en onderwijsniveau.

5. **Begeleiding**

1. *Onderwijsloopbaan*

De CLB-medewerker zet gerichte begeleidingsinterventies in met als finaliteit het aanleren van vaardigheden die het omgaan met een problematische situatie, met een directe link met de participatieproblemen binnen de schoolse context, ondersteunen.

Het CLB kan de kernactiviteit enkel inzetten als ouders/leerlingen hun actieve medewerking geven. Door gerichte samenwerking met het schoolteam, kan de leerling de geleerde vaardigheden verder oefenen en verankeren. Als na gerichte interventies de vaardigheden zich onvoldoende ontwikkelen, of wanneer de vaardigheden geen beterschap bieden in de afstemming met de schoolse context, wordt de begeleiding afgerond.

In de fase van uitbreiding van zorg start de trajecter een leerlinggebonden traject. Bij afwezigheden of aanhoudende gedragsproblemen die aan de basis van een tuchtprocedure kunnen liggen, stelt de school aan de leerling/de ouders voor om samen met het CLB een handelingsgericht diagnostisch en/of een begeleidingstraject te starten. De leerlinggebonden begeleiding bij problematische afwezigheden biedt het CLB verplicht aan en kan door de leerling en/of zijn ouders niet geweigerd worden.

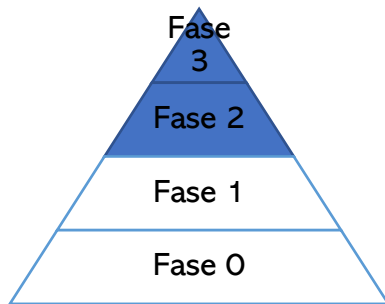
2. *Psychisch en sociaal functioneren*

Wanneer de participatie van leerlingen binnen de schoolse context belemmerd wordt omwille van psychosociale problemen kan het CLB indien nodig een begeleiding opstarten (mits toestemming van de ouders/leerling). De CLB-begeleiding, die zich richt tot de leerling, heeft als finaliteit het aanleren van vaardigheden aan de leerling die positief bijdragen tot het participeren binnen de schoolse context. Het CLB verwijst door naar gespecialiseerde hulpverlening indien er psychosociale problemen voorkomen buiten de schoolse context maar blijven indien nodig de leerling opvolgen in de school.

Voor een aantal problemen wordt het CLB zo snel mogelijk gecontacteerd:

- bij hardnekkige gedragsproblemen, alvorens over te gaan tot uitsluiting
- bij (vermoedens van) kindermishandeling, verwaarlozing
- wanneer de leerling in gevaar is (bv. zelfmoord)
- andere situaties waarin de rechten van het kind in gevaar zijn.

FASE 2 & 3: Draaischijffunctie

Waar nodig en met toestemming van leerling/ouders werkt het CLB samen met externe hulpverleners. Het CLB treedt daarbij op als draaischijf en 'vertaler' tussen school en hulpverlening.

Het decreet leerlingenbegeleiding stelt dat enkel het CLB en niet de school mag verwijzen naar een externe dienst. De school kan de ouders/leerling wel adviseren en op weg helpen naar hulpverlening bij leerproblemen (logopedisten, kinesisten ...).

Wanneer de leerling nood heeft aan een specifieke vorm van begeleiding/behandeling, kan het CLB een gepaste doorverwijzing naar externe hulpverlening (bv. individuele begeleiding, therapie ...) doen. Het CLB doet géén intensieve of langdurige begeleiding van leerlingen. Het CLB kan doorverwijzen via een verwijsbrief en ouders informatie verlenen over verschillende zorgactoren.

Enerzijds voorziet zij de externe dienst van gegevens m.b.t. haar eigen diagnostiek en het functioneren van de leerling op school, met toestemming van de leerling/de ouders. Anderzijds zal het CLB begeleidingsadviezen van externe hulpverlening vertalen naar de schoolpraktijk.

De school kan wel adviseren om contact op te nemen met externe hulpverleners als ouders hulp willen inschakelen wanneer de leerlingen zich nog in fase 0 of 1 bevinden. De school brengt het CLB op de hoogte van eventuele externe hulpverlening tijdens consultmomenten.

De school brengt het CLB-team op de hoogte als externe diensten rechtstreeks met de school afspraken maken voor overleg. De school stemt af met de betrokken CLB-medewerkers i.f.v. de planning van het overleg.

In functie van haar draaischijffunctie en makelaarsfunctie onderhoudt het CLB ook haar contacten met lokale initiatieven en externe hulpaanbieders binnen het netwerk rondom de scholen en de leerlingen.

Aanbodgestuurde werking van het CLB

Binnen het domein onderwijsloopbaan

Onderwijsloopbaanbegeleiding

Op scharniermomenten verstrekt het centrum aan alle leerlingen en ouders objectieve en volledige informatie over de structuur en de organisatie van het Vlaamse onderwijslandschap.

De school werkt actief mee aan de organisatie en de uitvoering van deze informatiemomenten

Concreet wil dit zeggen:

- Het CLB neemt een **consultatieve rol** in om de infoavond voor ouders omtrent de overgang van **derde kleuterklas naar het eerste leerjaar** vorm te geven.
- Het CLB verzorgt een **informatieaanbod** (over de structuur en keuzemogelijkheden) bij de **overgang van het zesde leerjaar naar het secundair onderwijs**. Het CLB informeert alle leerlingen en hun ouders over het volledige onderwijsaanbod op een neutrale wijze ter voorbereiding van de overgang naar het secundair onderwijs. Het centrum verstrekt aan alle leerlingen en ouders objectieve en volledige informatie over de structuur en de organisatie van het Vlaams onderwijslandschap.
- Het CLB verbindt er zich toe deze kennis levend en up-to-date te houden en een **netwerk** te vormen met andere relevante partners.

Anderstalige nieuwkomers

De medewerkers organiseren voor elke anderstalige nieuwkomer een contactmoment. Dit contactmoment omvat een nazicht van de vaccinatiestatus en een kennismaking met de CLB-werking. De school maakt concrete afspraken met de consuler over de aanmelding bij het CLB.

Afwezigheden

Het CLB wordt verplicht betrokken wanneer leerlingen van de lagere school 5 halve dagen afwezig zijn (5 B-codes). De school meldt dit aan het CLB en geeft door welke stappen ze al ondernomen hebben. Vanaf dan neemt het CLB de regierol over. Ook bij het stellen van het verplicht advies 'verlengd verblijf kleuteronderwijs' omwille van afwezigheden wordt het CLB tijdig nauw betrokken.

Situaties van verontrusting en problematische afwezigheden worden opgenomen door de **trajecters**. In heel wat situaties zijn de hardnekkige afwezigheden het symptoom van een dieperliggende kind- en/of contextproblematiek. De trajecten inzake verontrusting beroeren de school, maar het hart van deze trajecten bevindt zich in de gezinscontext, bij de leerling. In situaties van problematische afwezigheden wordt intensief met de school samengewerkt, met als finaliteit de binding met de school en/of het recht op leren te herstellen. Het beroepsgeheim wordt hierbij steeds gerespecteerd.

Binnen het domein preventieve gezondheidszorg

Binnen het domein Preventieve Gezondheidszorg (PGZ) vult het CLB een **verplicht aanbod** in voor de leerlingen: systematische contacten. Vaccinaties worden verzekerd aangeboden maar zijn niet verplicht. Het CLB voorziet voor iedere school een vast aanspreekpunt, opdat de communicatie eenduidig verloopt.

Binnen de school wordt een verantwoordelijke aangesteld voor de coördinatie van de verschillende aspecten binnen dit domein (medische onderzoeken, vaccins en profylaxe) en bijbehorende briefwisseling.

Filip Kuijpers 011/27.20.66 filip.kuijpers@hasselt.be	Wendy Duchateau 011/27.20.66 wendy.duchateau@hasselt.be
--	---

Het CLB voorziet eveneens voor iedere school een vast aanspreekpunt, opdat de communicatie eenduidig en vlot verloopt. De uitvoering van de onderzoeken wordt opgenomen door de voltallige medische equipe.

Naam contactpersoon Telefoonnummer E-mailadres	Evi Cousaert 011/23 81 20 pclb@limburg.be
--	--

De medische equipe maakt deel uit van het **multidisciplinaire** schoolteam en werkt samen bij complexe leerlinggebonden zorgvragen en versterkt op die wijze de brede multidisciplinaire aanpak van het CLB-team.

Hiernaast staat de medische equipe altijd klaar voor individuele vragen van leerlingen of ouders rond verscheidene onderwerpen zoals chronische ziekten of somatische beperkingen met een impact op de loopbaan, gewichtsoptolging, voedings- en bewegingsadvies, welbevinden,...

1. Medische consulten

Leerjaar	Schooljaar waarin ...		Uitgevoerd door
1 ^{ste} kleuterklas	De leerling 4 jaar wordt	Systematisch contact ¹ op centrum	Verpleegkundige
1 ^{ste} leerjaar	De leerling 7 jaar wordt	Systematisch contact op centrum + vaccin	Verpleegkundige + arts
4 ^{de} leerjaar	De leerling 10 jaar wordt	Systematisch contact op school	Verpleegkundige
5 ^{de} leerjaar	De leerling 11 jaar wordt	Vaccin op school	Vaccinteam
6 ^{de} leerjaar	De leerling 12 jaar wordt	Systematisch contact op centrum	Verpleegkundige

¹medisch onderzoek in aanwezigheid van de ouders

De systematische contacten vinden plaats in het medisch circuit van het CLB, met uitzondering van het onderzoek in het vierde leerjaar basisonderwijs.

Het systematisch contact is verplicht voor alle leerlingen, dit wil zeggen dat alle leerlingen van de school door de medische equipe gezien worden. Hier ligt dus een grote kans om vroegtijdige signalen van een verminderde gezondheid, een slecht functioneren op school, een risicovolle thuissituatie of een verlaagd welbevinden op te sporen.

De planning van de consulten wordt aan het begin van het schooljaar besproken met de verantwoordelijke van de school. De verantwoordelijke van de school brengt de ouders tijdig op de hoogte van de datum van het onderzoek. Het vervoer van en naar het centrum wordt geregeld door het CLB. De leerlingen worden op de dag van het onderzoek begeleid door een personeelslid van de school.

Het respecteren van het comfort en de privacy van de leerlingen is voor ons en voor hen van groot belang. Daarom vragen wij dat zij op de dag van het medisch onderzoek hun turnkleding meenemen. Zij mogen deze tijdens het medisch consult aandoen, zodat onwennige situaties zo goed als

mogelijk vermeden worden. De verantwoordelijke van de school herinnert de leerlingen hier tijdig aan.

De besluitvorming na het consult gebeurt door de arts. **Ten laatste 14 dagen** na het algemeen consult worden de ouders via een brief van de resultaten op de hoogte gebracht. De briefwisseling omtrent de medische onderzoeken valt onder de privacywet.

Voor het onderzoek in het vierde leerjaar, voor de vaccins op school en eventuele vervolgonderzoeken op school dient de school in kader van de privacy, kwaliteit en comfort van de leerling een geschikt lokaal te voorzien. Enkel op die manier kunnen we het vlot verloop van het onderzoek en de veiligheid van de leerlingen garanderen. **Het CLB overlegt tijdig met de school in functie van beschikbaarheid en benodigde materialen.**

Volgende kenmerken van het lokaal zijn gewenst:

- Voldoende natuurlijke en kunstmatige verlichting
- Rustige ruimte, zonder geluidshinder.
- Regelbare verwarmingsinstallatie waarbij een temperatuur van 22°C kan voorzien worden
- De nodige privacy te bieden
 - Geblindeerde ramen (of mogelijkheid tot afscherming)
 - Af te sluiten ruimte, mogelijkheid tot afscherming van de ramen.
- De nodige veiligheid (inclusief brandveiligheid) te bieden
- Vlakke en hygiënische vloer en ruimte
- Aangepast meubilair en infrastructuur
- Een tafel en stoel
- Vuilnisbak
- Lavabo + verdeler vloeibare zeep + papieren wegwerphanddoeken
- Goed verlicht en verlucht te zijn.
- internetverbinding te hebben voor de administratie.
- De aanwezigheid van telefoon/GSM (in geval van nood).
- Er dient drinkbaar water en enkele plastic bekertjes aanwezig te zijn.
- Een (veld)bed, voor de vaccinaties.

Verzet

De algemene consulten zijn verplicht, maar de ouders kunnen verzet aantekenen opdat het onderzoek niet door een bepaalde CLB-medewerker wordt uitgevoerd. Daartoe dienen ze hun verzet schriftelijk aan de CLB-directie mee te delen. Het verzet is getekend en gedateerd. In dit geval moet het onderzoek worden uitgevoerd door een andere medewerker van het CLB of een medewerker van een ander CLB of een andere arts naar keuze binnen de 90 dagen. Het consult uitgevoerd door een andere arts dient dezelfde aandachtsgebieden te omvatten als het consult uitgevoerd op het CLB. De kosten zijn ten laste van de ouders en het verslag van het onderzoek wordt binnen de 15 dagen bezorgd aan de betrokken arts van het CLB. Als het onderzoek niet plaatsvindt, moet het CLB dit melden aan het Departement Onderwijs van het Vlaams ministerie van Onderwijs en Vorming.

Vervolgonderzoek

Het vervolgonderzoek is een medisch onderzoek dat wordt uitgevoerd als vorm van nazorg na systematisch contact of op verzoek van de leerling, de ouders of de school. Het kan ook gebeuren bij groepen leerlingen m.b.t. specifieke gezondheidsrisico's (bv. impetigo). Het vervolgonderzoek vindt plaats op school of in het centrum.

Voor het selectief consult dient de school in kader van de privacy, kwaliteit en comfort van de leerling een geschikt lokaal te voorzien. Dit lokaal dient aan dezelfde voorschriften te voldoen als het systematisch medisch consult.

De leerlingen worden ruim op voorhand verwittigd door het CLB. Indien het onderzoek in school plaatsvindt zorgt een verantwoordelijke van de school voor de begeleiding van de leerlingen naar het onderzoekslokaal.

2. Vaccinaties

Rekening houdend met de vaccinatiekalender zoals aanbevolen door de Hoge Gezondheidsraad biedt het CLB de vaccinaties aan in de leerjaren waarin algemene consulten plaatsvinden. Het CLB biedt vaccinaties aan voor volgende leerlingengroepen:

LEERJAAR	SCHOOLJAAR WAARIN...	VACCINATIE
1e leerjaar	De leerling 7 jaar wordt.	Polio-Difterie-Tetanus-Pertussis
5e leerjaar	De leerling 11 jaar wordt.	Mazelen-Bof-Rubella

De data van de vaccinatiemomenten worden in samenspraak met de verantwoordelijke van de school vastgelegd. Om een goed verloop van het vaccinatiemoment te kunnen verzekeren is het belangrijk dat de leerlingen op voorhand verwittigd worden. In het kader van de vaccinaties is de veiligheid van de leerling prioritair voor de medische equipe. Daarom dienen wij te beschikken over de juiste medische gegevens van de leerling en een schriftelijke toestemming van de ouders voor de vaccinatie. Het CLB informeert de ouders correct over de aard en het doel van de vaccinatie en dient de vaccinatie toe na schriftelijke toestemming van de ouders. Deze toestemmingsformulieren worden, samen met een infobrief over de aard en het doel van de vaccinatie, door de paramedisch medewerker van het CLB bezorgd aan de verantwoordelijke van de school, die op zijn beurt instaat voor de verdeling en tijdige terugbezorging.

Om een vlot en correct verloop van de vaccinatiemomenten te waarborgen dienen volgende afspraken gewaarborgd te worden.

- ❖ De school stelt een verantwoordelijke aan voor de coördinatie van de vaccinatiemomenten en de briefwisseling hieromtrent (toestemmingsformulieren, e.d.).
- ❖ De school zorgt dat de data van de vaccinatiemomenten tijdig op voorhand bekend zijn bij de leerlingen.
- ❖ De school stelt een 1 geschikt lokaal voor de vaccinatie en 1 ruimte waar leerlingen onder toezicht 15 minuten kunnen wachten ter beschikking voor de vaccinatiemomenten. Dit lokaal dient aan dezelfde voorschriften te voldoen als bij het medisch onderzoek.
- ❖ Het CLB zorgt tijdens de vaccinatiemomenten voor de veiligheid van de leerlingen en houdt iedere gevaccineerde leerling minstens 15 minuten onder toezicht.
- ❖ De verantwoordelijke van de school zorgt voor de begeleiding van en naar het vaccinatielokaal, om de veiligheid van de leerlingen te waarborgen.

Na elke vaccinatie krijgen de leerlingen een informatiebrief mee met uitleg over de vaccinatie en mogelijke nevenwerkingen.

3. Profylaxie van besmettelijke ziekten

Profylactische maatregelen moeten de verspreiding van besmettelijke ziekten voorkomen. Samen met het vaccinatiebeleid kaderen ze in een algemeen gezondheidsbeleid. Het CLB neemt profylactische maatregelen bij leerlingen indien nodig. Die maatregelen zijn vermeld in bijlage samen met de lijst van besmettelijke ziekten. De school informeert de ouders hierover via het schoolreglement. Indien er een besmettelijke ziekte gemeld wordt aan de school verwittigt de schooldirectie onmiddellijk het CLB.

Omdat school en CLB elkaar steeds moeten kunnen bereiken bij het uitbreken van een besmettelijke ziekte beschikt de schooldirectie en CLB-directie over elkaars privételefoonnummers.

Privénummer CLB (Wendy Mertens)	0472/29 01 39 013/32 88 78
Privénummer school (Filip Kuijpers)	0476/53 90 40 011/18 85 78

In samenspraak met de directie worden dan de nodige maatregelen getroffen en wordt er de nodige informatie voorzien voor school, ouders en leerlingen. Dit gebeurt a.d.h.v. het draaiboek besmettelijke ziektes (op vraag). Het CLB beschikt over de nodige brieven, folders, e.d. om de betrokken partijen optimaal te informeren.

Vermoeden van visuele of auditieve problemen bij leerlingen

Bij vermoeden van gehoor- of visuele problemen spreekt de school best de ouders aan.

De leerling wordt niet naar het CLB verwezen. Het onderzoek van het CLB is beperkt tot een screening, wat soms een vals negatief resultaat kan opleveren.

Grondig nazicht door een behandelend arts/specialist bij vermoeden van problemen is dus zeker aan te raden.

De scholen kunnen altijd verwijzen naar het CLB indien ouders verdere uitleg nodig hebben over het onderzoek bij de behandelend arts/specialist.

Professionalisering

Scholen zullen onder impuls van het decreet leerlingenbegeleiding verder professioneel ontwikkelen. Vanuit het CLB-team kunnen op eigen initiatief of op vraag van de school/de scholengemeenschap initiatieven tot vorming aangeboden worden. In ieder team zullen **trajecters en consultants** hun expertise gericht verder uitbouwen. Daarnaast zal het team aangevuld worden met bijkomende expertise, zoals expertise inzake fysieke ontwikkeling, groei, onderwijswetgeving, procesmatige expertise inzake teamwerking, ...

De (para)medische discipline is eveneens vertegenwoordigd binnen het CLB-team.

Om leerkrachten in staat te stellen ons beleid te realiseren en te versterken, ondersteunt de school hen via het professionaliseringsbeleid (in opbouw). In de scholengemeenschap hebben we een divers team samengesteld met diverse expertises (aanvangsbegeleiding, algemeen zorgcoördinator, zorgleerkrachten, ICT-coördinator, preventiemedewerker)

Startende collega's worden ondersteund en systematisch begeleid via aanvangsbegeleiding door een pedagoge, tewerkgesteld op niveau van de scholengemeenschap.

Als school kunnen we beroep doen op het CLB voor expertisemomenten m.b.t. diverse onderwijsproblematieken in functie van de noden (o.a. op vraag van personeelsleden). Dit kan geïnstalleerd worden voor een individuele school of op scholengemeenschapsniveau.

Afspraken rond evaluatie en bijsturing van de samenwerking

In het schoolreglement en de afsprakennota van de school wordt de samenwerking met het CLB vernoemd. Ouders en leerlingen kunnen hier ook de contactgegevens van het CLB terugvinden. Het schoolreglement en de afsprakennota zijn digitaal (op de schoolwebsite) en op papier (op aanvraag bij het secretariaat) te vinden. Schoolpersoneel kan op aanvraag het samenwerkingsverband op papier inkijken of raadplegen via HINT (aanvangsbegeleiding). Tijdens personeelsvergaderingen en andere overlegmomenten (intern overleg, MDO, ...) doorheen het schooljaar wordt de werking van het CLB toegelicht en actueel gehouden.

De werking van het CLB wordt verduidelijkt via een aangepaste folder en een filmpje.

Voorstelling CLB naar ouders en leerlingen	Schoolwebsite Folder: nieuwe leerlingen Stickers in de agenda: worden elk schooljaar in september uitgedeeld
Voorstelling CLB naar schoolpersoneel	De werking van het CLB is voldoende gekend bij het personeel – samenwerkingsverband is beschikbaar op HINT via aanvangsbegeleiding Toelichting op PV over CLB Bekendmaking van de samenwerkingsafspraken

Het samenwerkingsverband wordt jaarlijks geëvalueerd en bijgestuurd. Dit gesprek zal doorgaan op scholengemeenschapsniveau.

Datum volgend evaluatiegesprek:	September 2020
Bij dit gesprek zijn betrokken:	<ul style="list-style-type: none"> - Directeur CLB - Directie van de basisscholen - Zorgcoördinatoren - CLB-medewerkers: consultants

Het samenwerkingsverband wordt voorgelegd aan het inrichtend bestuur van de school en het CLB en op de schoolraad.